

POVIJEST - PRAVA ISTINA

ANALIZA FILMA - "ZEMLJA FARAONA" I SUVREMENOG DOKUMENTARCA

SADRŽAJ:

DEFINIRANJE KLJUČNOG PITANJE

FILM ZEMLJA FARAONA

TKO JE KHOFU KOJI JE OBUHVAĆEN U DVA ANALIZIRANA FILMA?

SUVREMENI DOKUMENTARAC

USPOREDBA

ZAKLJUČAK

Film “Zemlja faraona” je američki povijesni film snimljen 1955.godine.

Film je prema analizi povjesničara i stručnjaka za egipatsku povijest u velikom dijelu povijesno točan iako je sniman 1955.g.

Može li jedan stari film biti povijesno točniji od suvremenih filmova?

Ključno pitanje: Kako vremenski okvir i publika utječe na istinitost povijesnih činjenica?

OPĆI PODACI O FILMU "ZEMLJA FARAONA":

Režija: Howard Hawks

Scenarij: William Faulkner, Harry Kurnitz, Harold Jack Bloom

Uloge: Jack Hawkins, Joan Collins, Dewey Martin, Alexis Minotis

SADRŽAJ:

Vladar Egipta, faraon Khufu (J. Hawkins) vraća se na dvor nakon ratne pobjede. Na dvoru ga dočekuje najmudriji čovjek u kraljevstvu, svećenik Hamar (A. Minotis) i supruga, kraljica Nailla. Nakon ovog ratnog sukoba faraon želi napraviti veliku grobnicu koja bi generacije podsjećala na njega. Stoga angažira graditelja, roba Vashtara (J. Robertson Justice) da mu projektira veličanstvenu piramidu u kojoj će nastaviti život nakon odlaska s ovog svijeta.

U zamjenu za njegov rad, faraon obeća Vashtaru i sunarodnjacima slobodu. No, faraonova druga supruga, princeza Nellifer (J. Collins) ima posve drukčije planove: ubiti Khufua i njegovog sina te sama uživati u bajoslovnom bogatstvu nakon faraonove smrti.

TKO JE KHUFU? Khufu je egipaski faraon pravog imena Hnum-Kufu. Bio je 2. faraona 4. dinastije. Keops je helenizirano ime faraona Kufua. Keops je poznat po gradnji najveće piramide.

Vladao od oko 2551. do približno 2528. pr. Kr. Piramida što ju je za sebe izgradio kraj Gize najveća je egipatska piramida (prvotna visina oko 147 m). Uz nju su otkriveni i temelji grobnoga hrama.

Osim što si je dao izgraditi piramidu, poveo je pohode na Sinaj, Nubiju i Libiju. Dakle, bio je faraon-graditelj i ratnik. Kufu je nakon smrti sahranjen u svojoj piramidi. Njegova je mumija nestala.

SUVREMENI DOKUMENTARAC O GRADNJI PIRAMIDA

U dokumentarcu iz 2022. je prikazana gradnja Kufuove piramide. Tu su podaci o gradnji prikazani točno u skladu s povijesnim činjenicama. A potom su prikazali i faraona Kufua kako dolazi vidjeti izgradnju. I onda su prikazali Kufua kako dolazi u kolima koja vuku dva konja vranca.

Ako ćemo uzeti u obzir da je faraon Kufu vladao od 2589. godine prije nove ere, pa sve do 2566. godine prije nove ere, te da je bio 2. faraon 4. dinastije, onda je dokumentarac širi neistinu.

Do otprilike 1700. godine prije nove ere, dakle, gotovo 900 godina nakon Kufua, Egipćani nisu poznavali ni koristili konje. Konje i bojna kola su Egipćani upoznali gotovo tisuću ljeta nakon Kufua. I to na vrlo okrutan način, tokom invazije naroda imenom Hiksi

Hiksi su bili polu-nomadski narod semitskih korijena, koji su došli u Egipat oko 1680. godine prije nove ere i vladali su sjevernim dijelom Egipta otprilike 140 godina.

Od Egipćana su preuzeli nekoliko stvari npr. pismo i opeka.

Egipćani su od Hiksa preuzeli konje, bojna kola, neke ratne inovacije, prvenstveno kompozitni lûk i još ponešto.

Zašto su u dokumentarcu prikazani toliki netočni podaci ako imamo dostupniju i kvalitetniju literaturu koja može biti podloga za film?

ŠTO JE POVIJESNIO TOČNO U FILMU ZEMLJA FARAONA, A NETOČNO U SUVREMENOM DOKUMENTARCU?

PRIKAZ BAKRENOG ORUŽJA
PRIKAZ ODJEĆE I NAKITA
PRIKAZ GRADNJE PIRAMIDA
ŽIVOTINJE: DEVE, MAGARCI..

GRADNJA PIRAMIDA: piramide nisu gradili robovi.
Jer, bilo bi nedostojno i, po shvaćanju tada, krajnje nepojmljivo da
rob hoda po mjestu gdje će biti sahranjen faraon. Piramide su
gradili obični ljudi, koji su za svoj rad dobivali hranu i plaću.

ZAŠTO U SUVREMENOM DOKUMENTARCU IMAMO
PRIKAZ POTLAČIVANJA I MUČENJA ROBOVA PRI
GRADNJI PIRAMIDA KADA JE TO POVIJESNO
NETOČNO?

ZAKLJUČAK:

Navedenom analizom obuhvatili smo **dva filma** koja obuhvaćaju istu tematiku - egipatsku povijest, život vladara Keopsa, te gradnju piramide. Bitno je napomenuti da se radi o istoj produkciji, ali s vremenskim odmakom od 70 godina.

Ključno je pitanje je li **vremenski okvir** ili jesu li **stari filmovi** “zaostali” te zašto često “novi” filmovi iskrivljuju povijesnu istinu. **Suvremeni povijesni filmovi** često namjerno iskrivljuju povijesne činjenice kako bi stvorili snažniji emocionalni dojam na gledatelje. Redatelji i scenaristi ponekad mijenjaju događaje, karaktere ili vremenske okvire kako bi pojačali dramsku napetost i učinili priču privlačnijom. Takve prilagodbe mogu pojednostaviti složene povijesne procese i stvoriti jasne sukobe između "dobrih" i "loših" likova. Iako to doprinosi uspjehu filma, često vodi do pogrešnog razumijevanja stvarne povijesti među publikom.

Tako možemo zaključiti da vremenski period kada je neki film snimljen **nije nužno kriterij za povijesnu istinu.**

LITERATURA:

1. ČLANAK FARAON KUFU I KRIVA POVIJEST <https://povpravaistina.wordpress.com/2020>
2. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/keops>
3. <https://mojtv.hr/m2/film.aspx?id=3800>
4. <https://hr.wikipedia.org/wiki/Hiksi>